

Sygn. akt II Ca 216/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Paweł Hochman (spr.)
Sędziowie	SSA w SO Arkadiusz Lisiecki SSO Dariusz Mizera
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa D. P.

przeciwko S. P.

o alimenty

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 10 lutego 2017 roku, sygn. akt III RC 313/16

oddala apelację.

SSO Paweł Hochman

SSA w SO Arkadiusz Lisiecki SSO Dariusz Mizera

Sygn. akt II Ca 216/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy w Bełchatowie zasądził na rzecz powódki D. P. od pozwanego S. P. alimenty kwocie po 700 złotych miesięcznie poczynając od dnia 18 października 2016 roku, płatne do dnia 15-go każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z kwot i oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Ponadto Sąd Rejonowy nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 420 złotych tytułem opłaty i 6 złotych za klauzulę wykonalności oraz nadał wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

D. P. i S. P. związek małżeński zawarli w dniu 25 sierpnia 1979 roku przed Kierownikiem USC w N.. Między stronami nie toczy się sprawa o rozwód ani o separację. Ze związku małżeńskiego pochodzi dwoje dzieci: córka lat 35 oraz syn lat 34.

D. P. ma 57 lat. Z wykształcenia jest technikiem ekonomistą. Była zatrudniona w (...) LO w B. na stanowisku specjalisty ds. kadr. Od 13 kwietnia 2015 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z depresją oraz nerwicą lękową. Następnie przez okres 4 miesięcy do 8 lutego 2016 roku korzystała ze świadczenia rehabilitacyjnego. Za okres od 9 lutego 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku. ZUS, wykonując orzeczenie sądu z dnia 17 listopada 2016 roku, przyznał jej rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Decyzją lekarza orzecznika ZUS z dnia 26 stycznia 2017 roku powódka ponownie została uznana za osobę częściowo niezdolną do pracy okresowo do dnia 31 sierpnia 2018 roku. W związku z tym orzeczeniem przyznano jej rentę w kwocie około 1200 złotych netto miesięcznie.

D. P. pozostaje pod stałą opieką lekarza psychiatry. Zakup lekarstw na okres dwóch miesięcy stanowi kwotę około 200 złotych.

Powódka w majątku małżeńskim posiada mieszkanie, działkę oraz samochód osobowy. Nie jest zadłużona.

Kiedy powódka pozostawała w zatrudnieniu pokrywała połowę kosztów utrzymania mieszkania.

Pozwany S. P. ma 64 lata. Z zawodu jest ślusarzem. Od dnia 1 sierpnia 1980 roku zatrudniony jest w (...) S.A. o/ (...) B. na stanowisku ślusarza. Z tytułu zatrudnienia uzyskuje średnie miesięczne wynagrodzenie w wysokości 6.839 złotych netto. Poza pensją nie ma innych dochodów.

Pozwany leczy się kardiologicznie w ramach NFZ. Na zakup lekarstw przeznacza kwotę około 400 złotych miesięcznie.

S. P. nie jest zadłużony. Obecnie pozwany w całości uiszcza rachunki związane z utrzymaniem mieszkania w łącznej kwocie około 600 złotych. Poza tym pozwany od 2015 roku nie partycypuje w kosztach utrzymania żony.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Motywuując powyższe wskazał, że podstawą prawną żądania powódki jest art. 27 k.r.o., w myśl którego oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli.

Obowiązek małżonków przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny powstaje z chwilą zawarcia małżeństwa i gaśnie z chwilą jego ustania lub unieważnienia. Istnieje niezależnie od ustroju majątkowego obowiązującego małżonków i od składu rodziny. W szczególności istnieje wtedy, gdy rodzinę tworzą tylko małżonkowie. Potrzeby rodziny to wspólne potrzeby całej grupy rodzinnej (np. mieszkanie) oraz potrzeby indywidualne poszczególnych jej członków (np. wyżywienie, odzież). Małżonkowie obowiązani są przyczyniać się do zaspokajania tylko tych potrzeb rodziny, których zaspokojenie jest w danych okolicznościach usprawiedliwione interesem rodziny i poszczególnych jej członków. Zakres obowiązku małżonków przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny wyznaczają ich siły tj. możliwości wypełnienia obowiązku, wynikające ze stanu fizycznego i psychicznego każdego z małżonków oraz możliwości zarobkowe i majątkowe każdego z nich.

Dalej Sąd Rejonowy podniósł, że w przedmiotowej sprawie strony pozostają w związku małżeńskim, wobec czego na obydwójgu ciąży obowiązek skonkretyzowany w art. 27 k.r.o.

Aktualnie usprawiedliwione interesem rodziny, którą tworzą małżonkowie P. jest dostarczenie uprawnionej środków do zaspokojenia jej potrzeb związanych m in. z utrzymaniem mieszkania, zakupem żywności, odzieży, pokryciem kosztów leczenia, albowiem powódka nie jest w stanie zaspokoić ich w całości własnymi siłami. Ponadto możliwości dochodowe S. P. znacznie przewyższają możliwości zarobkowe powódki, która aktualnie utyskuje rentę z tytułu

częściowej niezdolności do pracy w kwocie 1.200 złotych miesięcznie. Dlatego pozwany powinien przyczyniać się do zaspokajania części usprawiedliwionych potrzeb żony.

W ocenie Sądu I instancji ustalone świadczenie alimentacyjne nie jest wygórowane i leży w granicach możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego, stanowiąc niespełna 11% jego dochodów. Realizuje również zasadę prawa do równej stopy życiowej wszystkich członków rodziny (por. uchwała Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1987 roku, III CZP 91/86).

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. Rygor natychmiastowej wykonalności został natomiast nadany na podstawie art. 333 § 1 pkt. 1 k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją pozwany. Skarżący zarzucił wyrokowi błędne ustalenie, że zachodzą przesłanki do zasądzenia alimentów na rzecz powódki na podstawie art. 27 k.r.o. W uzasadnieniu apelacji wskazał, że jego wyłącznym źródłem utrzymania są dochody jakie uzyskuje z pracy w kwocie około 4.300 – 4.500 złotych, a wynagrodzenie opisane w zaświadczeniu z dnia 13 stycznia 2017 roku nie odzwierciedla jego faktycznych dochodów, albowiem obejmuje dodatki w postaci karty barbórkowej i premii. Ponadto wskazał, że to on ponowi wszystkie wydatki związane z utrzymaniem wspólnego mieszkania, na które to wydatki składa się opłacenie czynszu, gazu, energii elektrycznej, telewizji, wody oraz koszty związane z utrzymaniem wspólnej działki, a powódka w żaden sposób nie partycypuje w powyższych kosztach. W chwili obecnej powódka nie gotuje, nie pierze i sprząta tylko sobie. Po otrzymaniu alimentów od pozwanego w kwocie 700 złotych powódka będzie łączny dochód w kwocie 1.900 złotych, który przeznaczy w całości na swoje potrzeby, albowiem nie jest zainteresowana prowadzeniem wspólnego gospodarstwa z pozwanym.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się na wstępie do zagadnień dotyczących ustaleń faktycznych stwierdzić należy, że słusznie w skardze apelacyjnej pełnomocnik pozwanego podnosi, że ustalenie sądu jakoby miesięczne dochody pozwanego zamykały się w kwocie 6.839 złotych netto były nieprawidłowe. W istocie rzeczy dochody te zamykają się w kwocie około 4.500 złotych netto, co wynika z załączonych do apelacji odcinków płacowych za miesiące styczeń i luty 2017 roku (k. 35, 36).

W pozostałym zakresie poczynione były prawidłowe i znajdowały oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Ocena tego zebranego materiału przeprowadzona została zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., a dokonując jej Sąd Rejonowy nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów gdyż na podstawie zaoferowanych przez strony dowodów wyprowadził w tymże zakresie prawidłowe wnioski zgodne z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy ogólnej.

W ocenie Sądu Okręgowego pomimo wskazanego powyżej uchybienia zaskarżony wyrok odpowiada prawu i jest zgodny z regulacją zawartą w art. 27 k.r.o.

Przepis ten stanowi, że oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym.

W odniesieniu do zarzutów podniesionych w apelacji wskazać należy, że dopóki strony pozostają w związku małżeńskim obowiązuje wobec nich zasada równej stopy życiowej przejawiająca się w tym, że życiowa małżonków

powinna być z reguły równa. Poziom stopy życiowej rodziny określają możliwości zarobkowe i majątkowe obojga małżonków.

Zwolnienie się z obowiązku alimentacji wobec małżonka może mieć miejsce tylko i wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach, np. gdy drugi małżonek w sposób rażąco trwoni wspólne środki małżonków.

Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w przedmiotowej, albowiem wskazane w apelacji okoliczności mające świadczyć o niegospodarności powódki nie zostały potwierdzone żadnymi konkretnymi dowodami.

Nie można się także zgodzić się z twierdzeniem, jaki zaprezentował apelujący, że ustalenie alimentów na poziomie 700 złotych doprowadzi do tego, że dochody powódki będą wyższe od dochodów pozwanego. Odliczając od kwoty uzyskiwanych przez pozwanego dochodów, tj. od kwoty 4.500 złotych kwotę 700 złotych otrzymujemy kwotę 3.800 złotych w sytuacji, gdy dochody powódki po doliczeniu do nich kwoty zasądzonych alimentów będą zamykać się w kwocie około 2.000 złotych. To porównanie wskazuje na to, że miesięczny dochód pozwanego, przy uwzględnieniu obowiązku płacenia alimentów na rzecz powódki, będzie prawie dwukrotnie większy od dochodu powódki.

Również okoliczność, że pozwany ponosi koszty utrzymania mieszkania w kwocie 600 złotych miesięcznie nie może prowadzić do zmiany zaskarżonego orzeczenia, albowiem przy uwzględnieniu tych wydatków pozwany będzie miał ponad 1.000 złotych miesięcznie więcej na swoje potrzeby niż powódka.

Sąd Okręgowy docenia okoliczność, że pozwany przeznaczą część swoich dochodów na wsparcie swoich dzieci, ale w tej konkretnej sytuacji w ujęciu prawnym obowiązek alimentacji rodziny, w skład której wchodzi obecnie jedynie żona pozwanego, albowiem dzieci są pełnoletnie i samodzielne, wyprzedza obowiązek alimentacji tych dzieci.

Konkludując, ustalenie w zaskarżonym wyroku należnych powódce od pozwanego świadczeń na poziomie 700 złotych miesięcznie, należało uznać za prawidłowe. Zasądzone należności uwzględniają w należyty sposób możliwości zarobkowe i majątkowe stron przy, a także zasadę równej stopy życiowej małżonków.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego jako niezasadną.

SSO Dariusz Mizera SSO Paweł Hochman (spr.) SSA w SO Arkadiusz Lisiecki